

Evropska unija je proglasila gas zelenim energentom, kao i nuklearnu energiju, gotovo istovremeno sa uvođenjem američkih sankcija svima uključenim u projekte gradnje gasovoda kojima će ruski gas stizati do evropskih potrošača. Evropa ove energente svrstava u „zelene“ energente, koji su deo evropskog „Zelenog dogovora“.

Prirodni gas, iako se mnogi trude da ga kao fosilno gorivo svrstaju među krivce za klimatske promene, odnosno u istu kategoriju gde su ugalj i naftni derivati, spada u energente koji ne zagađuju životnu sredinu. To što ga je EU svrstala u odobrene energente za „Zeleni dogovor“, svakako će doprineti daljoj ekspanziji i tehnološkom razvoju kogenerativnih gasnih elektrana, koje su već postale trend u svetu.

Takozvani „Zeleni dogovor“ za ulaganje u čistu energiju objavila je EU 16. decembra, a Francuska je, kako piše Bilten AERS-a, predvodila grupu zemalja (Britanija i istočne države EU — Češka, Mađarska, Poljska, Slovačka, Rumunija, Bugarska i Slovenija), zagovornika nuklearne energije u insistiranju na revizijama ranije verzije pravila o finansiranju, koja je bila objavljena 11. decembra, a koja je isključivala nuklearnu energiju i gas iz klasifikacije tehnologije prihvatljive za investicioni program.

Grade se elektrane koje će koristiti zelenu energiju

I Srbija, koja je na trasi cevovoda kojim će ruski gas iz „Turskog toka“ ići ka evropskim potrošačima je u trendu — već gradi gasne elektrane.

U susednoj Hrvatskoj, koja je članica EU, 19. decembra je položen kamen-temeljac za novi kombinovani kogeneracijski blok KKE EL-TO Zagreb, gasne termoelektrane instalirane snage za proizvodnju električne energije od 150 megavatčasova i toplotne energije od 114 megavata. Zanimljivo je da se ovaj projekat finansira kreditom Evropske banke za obnovu i razvoj Evropske investicione banke.

Srbija i ostale zemlje bivše Jugoslavije, koje još nisu u klubu EU, voljne su, takođe, da se uključe u ove nove investicione energetske tokove. Pored toga što je već završila cevovod kojim će, kada i Bugari završe svoj deo gasovoda, ruski gas iz „Turskog toka“ preko Balkana i Mađarske ići ka evropskim potrošačima, Srbija se u trend novih gasnih projekata uključila i planiranjem i gradnjom gasnih elektrana.

Na redu su i gasne centrale

„Gasprom energoholding“ sa NIS-om je u martu prošle godine započeo izgradnju gasne elektrane u Pančevu na zemljištu NIS-ove Rafinerije snage 200 megavata, čija je vrednost 180 miliona evra, a koja će proizvoditi i struju i toplotnu energiju. A Vlada Srbije je sa ovom ruskom kompanijom potpisala i dokument kojim se precizira da će takva gasna postrojenja biti građena i u Kragujevcu, Beogradu, Nišu i Novom Sadu. Postrojenje u Kragujevcu imaće

instaliranu snagu od oko 300 megavata, dok sa lokalnim samoupravama u Beogradu, Novom Sadu i Nišu tek predstoje analize moguće gradnje.

Iako su danas kogenerativne gasne elektrane nove generacije trend u svetu, zbog ekonomskih, ali i ekoloških razloga, treba reći da se njihova gradnja u Srbiji najavljuje poodavno. U vreme kada se planirala gradnja gasovoda „Južni tok“, marta 2013. godine — prilikom potpisivanja ugovora o dugoročnim isporukama gasa Srbiji Aleksej Miler, predsednik Upravnog odbora „Gasproma“, rekao je da „Gasprom“ planira da sa srpskim partnerima gradi gasne elektrane, kojima će, kako je tada obećao, gas biti isporučivan pod specijalnim uslovima.

„Konkretno, razmatramo mogućnosti izgradnje gasnih centrala. Spremni smo da osnivamo zajednička preduzeća i da ulažemo u te projekte“, rekao je tada Miler, najavljujući da će sa tim preduzećima biti potpisivani direktni ugovori za isporuke gasa po preferencijalnim cenama jer „kada budemo učestvovali u isporukama električne energije tržištu takav direktan ugovor sa centralom (‘Gaspromom’) i preferencijalna cena će omogućiti da imamo robu po konkurentnim cenama“.

Sa odlukom EU da gas proglasi „zelenim“ energentom ne treba sumnjati da će biti zainteresovanih da grade gasne elektrane nove generacije. Ne samo u Srbiji i Republici Srpskoj. Tim pre što je za obnovljive izvore energije neophodno obezbediti kapacitete za balansnu rezervu u proizvodnji električne energije (kapaciteti koji se mogu brzo i lako pustiti u pogon kada vetar prestane da duva, na primer, da bi nadomestili proizvodnju struje iz vetroelektrana).

Izvor: sputniknews.com